

Fővárosi Ítéletábra a dr. Vida Ferenc ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a Lakos Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Lakos Tamás pártfogó ügyvéd) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2017. augusztus 31. napján kelt 22.P.20.090/2017/7. számú ítélete ellen az alperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és azt állapítja meg, hogy az alperes ...-án a ... képviselő-testülete előtt tartott közmeghallgatáson annak valótlan állításával sértette meg a felperes jóhírnevét, hogy a felperes a közelmúltban egy nagy fekete ... gépjárműből a középű ujja felmutatásával „üdvözölte” őt.

Elégtételadásként arra kötelezi az alperest, hogy a jogerős ítélet kézbesítését követően, ... Képviselő-testületének soron következő közmeghallgatásán fejezze ki sajnálkozását a megállapított jogsértésért.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 11.250 (Tizenegyezer-kétszázötven) forint másodfokú perköltséget, és a Magyar Államnak külön felhívására 43.200 (Negyvenháromezer-kétszáz) forint fellebbezési illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessen meg 4.800 (Négyezer-nyolcszáz) forint fellebbezési illetéket.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban 90%-ban pervesztes, 10%-ban pernyertes alperes pártfogó ügyvédjének - Lakos Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Lakos Tamás pártfogó ügyvéd) - díját 90%-ban a Magyar Állam, 10%-ban a felperes viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az ítéletében megállapította, hogy az alperes azzal a ...-án a ... Képviselő-

testülete előtti közmeghallgatáson, valamint a ... Önkormányzati Hírek lap ... évfolyam számában „felperes neve és az általa felmutatott középső ujj esete” című cikkben elhangzott állításával, hogy a felperes a közelmúltban egy nagy fekete ... gépjárműből a középső ujj felmutatásával üdvözölte őt, megsértette a felperes jóhírnevét.

Kötelezte a jogsértés abbahagyására, a további jogsértéstől eltiltotta. Kötelezte, hogy a soron következő legközelebbi ... Képviselő-testülete közmeghallgatásán és az Önkormányzati Hírek legközelebbi számában tegye közzé a nyilatkozatát saját költségén: "a ...-án ... Önkormányzat közmeghallgatásán előadott nyilatkozatért és az Önkormányzati Hírek lap ... évfolyam ... számában "felperes neve és az általa felmutatott középső ujj esete - címen megjelent cikk jogsértő tartalmáért elnézést kérek felperes neve".

Kötelezte az alperest 15 napon belül 180.000 forint sérelemdíj, valamint ennek ... napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező összegű késedelmi kamata és 25.000 forint perköltség megfizetésére. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest az állam felhívására 12.000, míg az alperest 24.000 forint le nem rótt illeték megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság a felperesi keresetnek túlnyomó részben helytadó határozatát a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (későbbiekben: Ptk.) 2:42. § (2) és (3) bekezdésére, a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésére, valamint a Ptk. 2:51. § (1) bekezdésének a, b, c pontjára alapította. Figyelemmel volt továbbá a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (későbbiekben: régi Pp.) 81. §-ára, a régi Pp. 163. § (3) bekezdésére és 164. § (1) bekezdésére, valamint a régi Pp. 206. § (3) bekezdésére is.

Ítélete indokolásában kifejtette, hogy annak tulajdonított meghatározó jelentőséget a döntés során, hogy az alperes többszöri bírói felhívás és részletes kioktatás ellenére nem nyújtott be bizonyítási indítványt, így az eljárás során semmilyen módon nem igazolta az általa az önkormányzati közmeghallgatáson előadottakat, miszerint a felperes a hivatkozott napon egy fekete autóból becsmérő kézmozdulattal illette volna őt a közlekedési szituációban. Ezzel szemben a felperes indítványára meghallgatott **tanú1** és **tanú2** a felperes nyilatkozatát alátámasztva igazolta, hogy a felperes, a helyi önkormányzat képviselő-testületének tagja, továbbá a ... területi képviselője, és mindezen minőségében úgy ismerték meg, mint akinek a magatartásával összeegyeztethetetlen az alperes részéről hivatkozott becsmérő kézmozdulat. Igazolták a tanúk azt a felperesi előadást is, miszerint az általa vezetett ... edzésére járó gyermekek száma lecsökkent, mely a tanúk szerint a perbeli események következménye. Az elsőfokú bíróság köztudomású tényként rögzítette, hogy az alperes által a közmeghallgatáson hivatkozott - a legdurvább sértést, becsületsértést jelentő - kézjel használatára való utalás negatív színben tüntette fel az adott közösség előtt a felperest, akire egyik minőségében sem vet jó fényt az alperes részéről állított mozdulat.

Az elsőfokú bíróság értékelhető alperesi bizonyítási indítvány hiányában megállapította, hogy a felperesi kereset jogalapja fennáll. Az eset összes körülményeinek a Ptk. 2:42. § (3) bekezdése és a régi Pp. 206. § (3) bekezdése alapján történt mérlegelése mellett a sérelemdíj mértékére vonatkozó törvényi rendelkezések alapján jelentőséget tulajdonított a jogsértés ismétlődő voltának, annak, hogy az alperes által a közmeghallgatáson előadott állítás a ... Önkormányzati Hírek lapban is megjelent. A felperes által felajánlott tanúbizonyítás eredményeként megállapította, hogy az alperesi fellépésnek köszönhető, megfelelően igazolt, kompenzálást igénylő hátrányok érték a felperest, a vele kapcsolatban állók körében az alperesi állítás téma volt, a szülők részéről az edzőként kialakított bizalom meggyengült. Képviselő-testületi minőségét is hátrányosan érintheti az, ahogyan

- az állítás szerint - az idős emberekhez viszonyul.

Mindezek eredményeként a 250.000 forint sérelemdíj megfizetésére irányuló keresetet részben találta alaposnak. A kamatfizetési kötelezettség tárgyában a Ptk. 6:48. § (1) bekezdés szerint határozott. A perköltségek viseléséről a pernyertesség-pervesztesség arányában döntött.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását, és a felperes perköltségben való marasztalását indítványozta.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Ptk. 2:51. § (1) bekezdését, valamint az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdését. Jogorvoslati kérelme indokaként kifejtette, hogy a minden kétséget kizáróan közszereplő felperesnek, mint a helyi képviselő-testület tagjának fokozottabb a tűrési kötelezettsége az őt érintő értékítéletekkel kapcsolatban.

Alkotmánybírósági határozatokra utalással összegezte a véleménynyilvánítás szabadságával kapcsolatos szabályozás lényegét, kiemelve, hogy a véleménynyilvánításhoz való jog olyan vitathatatlan alkotmányos alapérték, mely csak szigorú feltételek esetén korlátozható. Kitért a sajtószabadság kritériumaira, továbbá idézte az Emberi Jogok Európai Bíróságának az Egyezmény 10. Cikkével, a közszereplők fokozott tűrési kötelezettségével kapcsolatos állásfoglalását.

Előadta, hogy a felperest nem érte sérelem a közmeghallgatáson, mivel rögtön cáfolta az ő részéről előadottakat, a közmeghallgatásról az önkormányzati lapban tudósító cikk megjelenéséért, tartalmáért pedig nem tartozik személyiségi jogi értelemben vett felelősséggel, azt nem ő írta és jelentette meg.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helytálló indokai szerint történő helybenhagyására irányult. Kiemelte, hogy az alperes a terhére rótt bizonyítási kötelezettségnek semmilyen vonatkozásban nem tett eleget az elsőfokú eljárás során. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a keresetében hivatkozott közlést igazolt valótlan tényállításként - és nem az alperes jogorvoslati kérelmében foglalt - véleménynyilvánításként vizsgálta. Előadta, hogy közszereplőként sem köteles tűrni a személyét ért, a társadalmi megítélését hátrányosan befolyásoló, valótlan tényállítást. Álláspontja az, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte ítéletében a helyi lapban közölt cikk alperesnek felróható tartalmát, hiszen az nem tudósítás volt, hanem az alperes számolt be a lapnak a vele történetekről.

Az alperes fellebbezése döntő részben alaptalan.

A másodfokú bíróság a régi Pp. 253. § (3) bekezdésének keretei között csupán a jogorvoslati kérelemmel támadott rendelkezéseket vizsgálta, fellebbezés hiányában nem érintette a keresetet elutasító rendelkezést. E körben az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az ítéletábra az érdemi döntéssel és annak indokaival túlnyomó részben egyetértett. A Fővárosi Ítéletábra a Pp. 246/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el a fellebbezést.

Nem helytálló az alperes fellebbezési érvelése, mely szerint a kereset tárgyává tett alperesi kijelentés véleménynyilvánításként értékelhető.

Az irányadó bírói gyakorlat hosszú ideje következetes abban, hogy a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása az ún. bizonyíthatósági teszt alapján történhet: az a közlés, amelynek valósága vagy valótlansága bizonyítható - tény; amelynek valóságtartalma nem bizonyítható, az vélemény (BDT2012. 2653.). Annak kérdése, hogy az alperes által hivatkozott

időpontban és helyen a becsmérő kézmozdulat megtörtént-e, tényszerűen vizsgálható, az tehát nem véleménynyilvánítás, avagy értékítélet - mely kérdést megfelelően minősített az elsőfokú bíróság.

Mindebből adódik, hogy a fellebbezési érvelésnek a véleménynyilvánítás szabadságával, annak törvényi korlátaival, a sajtószabadsággal kapcsolatos része nem szolgálhat a fellebbezési kérelem teljesítésére.

Azt pedig fellebbezésében már az alperes maga sem vitatta, hogy nem sikerült bizonyítania azon állítását, miszerint a felperes „bemutatott” neki. A közszereplő tűrési kötelezettsége csupán a tevékenységét érintő, azzal összefüggő véleménynyilvánítások során magasabb, a tűrési kötelezettség azonban a valótlan tényállításokra nem terjed ki. Valótlan, sértő tényállításokat tenni a közszereplőkre sem lehet, azokat nem védi a véleménynyilvánítási szabadság. [7/2014. (III. 7.) AB határozat, 5/2015. (II. 5.) AB határozat]

Alaposnak találta ugyanakkor a másodfokú bíróság az alperes fellebbezésében írtakat annyiban, miszerint az iratokhoz csatolt újságcikkből kétségmentesen megállapítható, hogy nem az alperes számolt be a lapnak a vele történekről, a cikk közzétételében sem játszott szerepet. A keresettel érintett sajtóközlemény a közmeghallgatáson történekről számol be, mely az alperes terhére legfeljebb a sérelemdíj összegszerűségének mérlegelésekor irányadó körülmények során értékelhető. Ezért nem bizonyult helytállónak az első fokon eljáró bíróság azon megállapítása, mely szerint az alperes a ... Önkormányzati Hírek lap ... évfolyam ... számában „felperes neveés az általa felmutatott középső ujj esete” című cikkben elhangzott állításával, hogy a felperes a közelmúltban egy nagy fekete ... gépjárműből a középső ujjja felmutatásával üdvözölte őt, megsértette a felperes jóhírnevét.

A másodfokú bíróság fenti álláspontjára tekintettel indokolt volt az elégtételadás elrendelésére vonatkozó rendelkezés megváltoztatása is. Az elégtételadás módjának meghatározása során a másodfokú bíróság azt az irányadó gyakorlatot tartotta szem előtt, mely szerint az elégtételadó nyilatkozatnak ugyanolyan körben kell nyilvánosságot kapnia, mint ahol a jogsértőnek bizonyult közlés elhangzott.

Helyesen mérlegelte az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegszerűségének megállapítása során az eset körülményeit, a Fővárosi Ítéletábla nem talált a megállapított összeg leszállítására okot adó körülményt.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéleti rendelkezésének a jogsértés elkövetésének módját és helyét érintően a megállapítására, valamint az elégtételadás körére vonatkozó kisebb fokú megváltoztatása nem vonhatja maga után a sérelemdíj mérséklését, mivel az alperes a jóhírnevsértő nyilatkozatot a helyi közügyek nyilvános megvitatására szolgáló, általában évente egy alkalommal megtartott közmeghallgatáson adta elő, mely jelentős esemény az adott település életében és az alperesi közlés nem vitathatóan nagy nyilvánossághoz jutott el. A megállapított összeg a bírói gyakorlatnak is megfelel, annak leszállítását nem indokolja az a tény sem, hogy az alperesi állítást a felperes rögtön cáfolta.

Az alperes által személyesen benyújtott beadványban írtakra tekintettel pusztán megjegyzést érdemel, hogy a sérelemdíj mértékét a hátrányos vagyoni, jövedelmi körülményei, nyugdíjas mivolta sem befolyásolja, mivel ez a jogintézmény elsősorban a felperest ért, a személyiségi jogi jogsértésből adódó hátrányok megfelelő kompenzálására szolgál.

Mindezek értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján kisebb részben megváltoztatta, míg egyebekben helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a régi Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján az alperes fellebbezését tárgyaláson kívül bírálta el.

A másodfokú perköltség viselés vonatkozásában rögzíti az ítéletábla, hogy az alperes fellebbezése 10% -ban volt eredményes, 90%-ban eredménytelen, ezért a régi Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó régi Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében az alperes köteles megfizetni a felperes jogi képviselőjével járó, a másodfokú eljárásban felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdésének keretei között - a pervesztessége arányában - megállapított ügyvédi munkadíjat, valamint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerint felmerült, és a meg nem határozható perértékhez igazodó (600.000 forint), mindösszesen 48.000 forint fellebbezési illetéknek a pervesztességével arányos részét. A fennmaradó 4.800 forint fellebbezési illeték megfizetésére a felperes köteles.

A régi Pp. 87. §-a alapján rögzítette az ítéletábla, hogy az alperes 90% -ban eredménytelen jogorvoslati kérelmét pártfogó ügyvédje útján nyújtotta be, akinek díját az őt kirendelő közigazgatási hatóság állapítja meg és 90%-ban az állam, míg 10%-ban a felperes viseli.

Budapest, 2018. szeptember 4.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Kepesné dr. Bekő Borbála s.k.
előadó bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő